

Den følgende sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

Valgt blev: *Bladt, Ditlevsen, Horn, Lund Jensen, Kjældgaard, Th. Mikkelsen, Chr. Rasmussen, Chr. Thomsen, Niels Eriksen, Søren Andersen, Peter Larsen, Helga Pedersen, Sønderup, Fibiger, Clausen (Olufskjær), Tesdorpf og Kirkegaard.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til visse landbrugsejendommers overtagelse til selveje.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 185; fremsættelsen findes i tidenden sp. 798).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Det lille lovforslag, der her er til behandling, er for så vidt noget nyt, som man til finansiering af legehuse, der overgår til selveje, hidtil har haft en bevilling i loven om udlån til statshusmandsbrug, men efter som gennemførelsen af loven, lov nr. 240 af 1952, om disse legehuses overgang til selveje skrider frem, har det vist sig, at den udlånsmulighed, der fandtes i henhold til de gamle regler, ikke var tilstrækkelig.

Som følge heraf fremkommer det foreliggende lovforslag, der på et afgørende punkt bryder med de hidtidige regler for udlån til køb af disse ejendomme, idet man nu er gået over til, at der ydes faste afdrag, det vil sige, at afdragstiden ikke bliver så lang, som den hidtil har været, men strækker sig over 40 år med lige store afdrag. Det er en naturlig konsekvens af, at det her drejer sig om ældre ejendomme, hvor bygningerne ikke i alle tilfælde er i altfor god stand og det ville være urimeligt at have den lange løbetid, som normalt er forudsat i statshusmandsloven. Iøvrigt kunne jeg fristes til at sige, at jeg tror, det ville have været en god gerning for det danske landbrug, om man aldrig havde haft lån med så lang løbetid som dem, man normalt har. Disse store og lange gældsstiftelser er efter min opfattelse en dårlig arv, vi efterlader os.

Udover lånet til køb af selve ejendommen, som i henhold til gældende regler i øjeblikket kan strække sig til 136 pct. af ejendomsskylden, kan der gives lån til tillægsjord, hvis ejendommen, samtidig med at den afhændes, suppleres op til en passende størrelse, ligesom der kan gives lån til udvidelse af bygningerne. Derudover kan der i visse tilfælde gives etableringslån og installationslån. Dette må også betragtes som et meget stort gode, og jeg tror, det vil være muligt om ganske få år at afvikle de allerfleste af de legehuse, vi har liggende rundt omkring, og derved skabe en hel del selvstændige brug af en sådan størrelse, at en familie vil være i stand til at leve på dem.

Må jeg med det samme benytte lejligheden til at sige, at der jævnlig er klaget over jordlovsudvalgets langsomme administration. Det vil være urimeligt at tage denne langsomhed i forsvar, men hvad angår arbejdet med afløsning af disse legehuse efter lov nr. 240 af 1952, er dette så kompliceret, at man afgjort må regne med, at der vil gå et stykke tid, før det vil være afviklet, og det er vel næppe sandsynligt, at hele den bevilling, der søges efter dette lovforslag, vil medgå i hvert fald det første år. Så langt tror jeg ikke man vil være i stand til at nå.

Jeg skal med disse få bemærkninger anbefale dette lovforslag, som jeg anser for meget værdifuldt, til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Frode Carstensen: Det foreliggende lovforslag tilsigter at tilvejebringe hjemmel til at yde de lån, som omhandles i lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers, de såkaldte legehuses, brug og overgang til selveje. Denne lov blev enstemmigt vedtaget både i folketing og landsting, og venstre kan give tilslutning til det foreliggende lovforslag til finansiering af denne lov.

Vi finder det rimeligt og rigtigt, at de legehuse, der går over til selveje uden nævneværdig forandring i areal og bygninger, ikke får lige så gunstige lånebetingelser, navnlig med hensyn til afdragstiden, som nyoprettede og nybyggede husmandsbrug, da det for legehusesens vedkommende drejer sig om brug i drift og i almindelighed om brug med ældre og ofte halvdårlige byg-